

Drie krachtige aanpakken voor talent

Excelleren met excellente leerlingen

“Het samenwerken
vind ik fijn.”

ONDERZOEKEND excellEREN,
Versnellen zonder drempel en
Excellente gespreksvoering
met excellente leerlingen. Deze
drie aanpakken zijn door BCO
Onderwijsadvies en een aantal
partners ontwikkeld om talen-
ten van excellerende leerlingen
te begeleiden en te ontwikkelen.
Een kennismaking.

Basisschool Wijdtveld Arcen

Het beste halen uit je beste leerlingen. Het is nodig. Om alle leerlingen tot hun recht te laten komen én om Nederland aan de internationale top te houden. Tevens is het een opdracht binnen passend onderwijs. School aan Zet (SAZ) streeft ernaar dat basisscholen in 2015 de excellente leerlingen in beeld hebben en hiervoor een succesvolle aanpak hanteren. SAZ heeft dit jaar budget beschikbaar gesteld voor projecten binnen het thema Excellentie & Hoogbegaafdheid. Bij drie daarvan was BCO Onderwijsadvies partner. Alle drie projecten zijn afgerond én opgeleverd: ze zijn gratis te downloaden op de site van School aan Zet.

Structurele aanpak om excellentie te bevorderen

ONDERZOEKEND excellEREN

‘ONDERZOEKEND excellEREN geeft excellente leerlingen de ruimte om alle remmen los te gooien. Ze gaan aan de slag met hun eigen onderzoeksvragen en zijn actief bezig met wat ze zelf leuk vinden. Ze genieten, daardoor trekken ze ook andere leerlingen mee.’

Aldus Jo Verlinden van BCO Onderwijsadvies en Marieke Peeters van het Wetenschapsknooppunt Radboud Universiteit (WKRU). Samen met het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek van diezelfde universiteit ontwikkelden deze twee instellingen ONDERZOEKEND excellEREN. ‘De aanpak gebruikt het zevenstappenplan van WKRU voor onderzoekend lerend’, zegt Jo. ‘Grote verschil is dat de excellente leerling vanuit zijn eigen interesses werkt en dat de denkstappen groter zijn. De nieuwe aanpak sluit daarmee beter aan bij de natuurlijke manier van leren van deze leerlingen.’

In ONDERZOEKEND excellEREN is het zevenstappenplan uitgewerkt voor het thema Waarnemen en bewegen. Marieke: ‘De leerkracht krijgt handvatten om te differentiëren; alle kinderen werken aan hetzelfde thema, maar op verschillende niveaus. Excellente leerlingen worden anders benaderd, krijgen een andersoortige instructie en worden stevig gestimuleerd >>

In deze nieuwsbrief:

- Excelleren met excellente leerlingen 1
- Samen werken aan persoonlijk en resultaatgericht leiderschap 4
- Samen rekenen in Kansrijke Combinatiegroepen 6
- Conferenties en seminars 7
- Digitale inhaalslag met VVE-monitor 8

tot de inzet van hogere denkvaardigheden.' De afgelopen tijd is het programma op een aantal scholen getest. In groepjes gingen de excellente leerlingen aan de slag met zelfbedachte onderzoeksvragen als 'Kun je harder rennen als je naar muziek luistert?', 'Maak je een legpuzzel sneller als je onder druk staat?' en 'Schiet je beter op doel als er een mikpunt hangt?' Jo: 'Aan de hand van de didactiek van onderzoekend leren gaan ze zelf op zoek naar het antwoord: ze verkennen, zetten het onderzoek op, werken het uit, trekken conclusies en presenteren hun bevindingen.' Zowel de excellente leerlingen als de leraren zijn enthousiast, aldus Marieke. 'De kinderen mogen zelf kiezen wat ze willen leren en de leerkracht merkt dat de leerling veel gemotiveerder aan de slag gaat als het vanuit hemzelf komt.' ONDERZOEKEND excelLEREN vraagt wel

om een andere aanpak van de leerkracht. Jo: 'De leerkracht staat in dit traject naast de leerlingen. Hij begeleidt en faciliteert, geeft feedback en vraagt goed door.' BCO Onderwijsadvies en het WKRU hebben een cursus ontwikkeld voor leraren die met het programma aan de slag willen. Hieraan wordt ook onderzoek gekoppeld. 'Via ONDERZOEKEND excelLEREN krijgen leraren grip op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen en meer ruimte om in te spelen op talentverschillen.' Informatie, hulpmiddelen, filmpjes en het uitgewerkte thema Waarnemen en bewegen staan op www.wetenschapindeklas.nl. In de toekomst worden andere thema's uitgewerkt, scholen kunnen ook met eigen onderwerpen aan de slag.

Meer informatie bij:
joverlinden@bco-onderwijsadvies.nl

Basisschool Wijdtveld Arcen

"Zelf aan de slag gaan met een eigen vraag, dat vind ik het leukste."

van de leerling in beeld brengt en vaststelt of het nodig is om die behoefte in te vullen met verrijking of versnelling. Het is geen test, maar een hulpmiddel om gefundeerde besluiten te nemen.' De versnellingswijzer gaat onder meer over intelligentie, vaardigheden, werkhouding en de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van de leerling. De informatie wordt verkregen uit feitelijke gegevens, eigen waarneming en het gesprek met de leerling. 'Het gesprek is belangrijk om de onderwijsbehoefte vast te stellen.' Het instrument is in Zwolle al bij diverse leerlingen toegepast. 'Er is meer aandacht nodig voor versnellen.'

Meer informatie bij:
joverlinden@bco-onderwijsadvies.nl

vies. 'De huisverigheid zit 'm vaak in het sociaal-emotionele aspect. 'Ons kind is zo klein en kan echt nog niet met die 'groten' overweg.' Meestal is die angst ongegrond. Elk wetenschappelijk onderzoek op dit terrein laat zien dat versnellen effectief is: het leidt tot betere resultaten en de gevreesde sociaal-emotionele gevolgen blijven uit. Onderzoeken tonen ook aan dat de angst van ouders en leerkrachten vermindert op het moment dat ze goed geïnformeerd zijn. En dat ook een goede besluitvormingsprocedure helpt.'

Daarom hebben de drie instellingen twee producten ontwikkeld: een workshop die leerkrachten en ouders informeert, vooroordelen bespreekt en vragen beantwoordt, én de versnellingswijzer. Jo: 'Dit is een beslissingsinstrument waarmee je de onderwijsbehoefte

'Versnellen is effectief'

Versnellen zonder drempel

BCO Onderwijsadvies, de IJsselgroep in Zwolle en het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek hebben een instrument en workshop ontwikkeld om scholen en ouders eerder op het spoor van versnellen te zetten.

Vervroegd instromen in groep 1, een groep overslaan of in één schooljaar meerdere groepen doorlopen: ouders en leerkrachten zijn er vaak terughoudend over. De schattingen over het procentueel aantal kinderen dat jaarlijks versnelt, lopen uiteen van 0,5 tot 4 procent. Terwijl 20 procent ervoor in aanmerking zou kunnen komen, zegt Jo Verlinden van BCO Onderwijsad-

MY POD brengt verschillende werelden bij elkaar

Gespreksvoering met excellente leerlingen

Hoe laat ik het aanbod in de plusklas aansluiten bij de lessen in de reguliere klassen? MY POD, het Persoonlijk Onderzoeksdossier, ontwikkeld door BCO Onderwijsadvies en het Expertisecentrum Nederlands, biedt uitkomst.

Marye van den Berg, leerkracht basisschool 't Diekske Afferden en plusklas Farfalla

'Vaak zijn de plusklas en de reguliere klas twee totaal verschillende werelden', zegt Mat Custers van BCO Onderwijsadvies. 'Een veelgehoorde wens is om hetgeen in de plusklas gebeurt aan te laten sluiten op het aanbod in de reguliere klas. Wij hebben daarvoor een handreiking gemaakt.' Centraal daarin staat de MY POD. 'In dit dossier zet de leerling zijn eigen onderzoek op. Dit is een verdieping van het reguliere onderwijsaanbod. Gaat het in de klas bijvoorbeeld over de Middeleeuwen, dan formuleert de excellente leerling in MY POD zijn eigen onderzoeksvragen met betrekking tot de Middeleeuwen: wat wil ik hierover weten? Hieraan werkt hij zowel in de plusklas als in de reguliere klas. De ontwikkeling van hogere denkvaardigheden staat daarbij centraal. Overigens is MY POD ook prima te gebruiken voor excellente leerlingen die niet in een plusklas zitten.'

De handreiking bevat diverse hulpmiddelen voor de leerkracht om de MY POD succesvol te gebruiken, zoals een gespreksleidraad, leerdooienoverzicht, implementatietips en suggesties voor verrijkingsmateriaal. 'Belangrijk is om in gesprek met de leerling tot een individueel ontwikkelingsplan te komen', aldus Mat. 'Wat zijn de goede onderzoeksvragen, hoe bereik je diepgang en hoe koppel je daar doelen aan? Een goede begeleiding is een belangrijke voorwaarde voor succes.'

Marye van den Berg, leerkracht aan basisschool 't Diekske en van plusklas Farfalla van zeven basisscholen, heeft in een pilot met MY POD gewerkt. 'Het is een prima instrument om te zorgen dat je in de reguliere klas en de plusklas dezelfde leerdoelen gebruikt', zegt ze. 'Het laat over en weer zien waarmee je bezig

"Ik vind onderzoekend leren heel leuk, ik mag nu zelf kiezen wat ik leer!"

Meer informatie bij:
matcusters@bco-onderwijsadvies.nl

Optimaal Ontplooiings- en Ontwikkelingsonderwijs bij Fortior

Samen werken aan persoonlijk en resultaatgericht leiderschap

Marianne Rondags, leerkracht groep 6
School met de Bijbel

Een brede, optimale ontplooiing en ontwikkeling van kinderen. Het is de missie van de Venlose onderwijsorganisatie Fortior. Maar hoe realiseer je dat? Na een nulmeting en sterkte-zwakteanalyse heeft iedere school een verbeterplan gemaakt. Dat wordt nu uitgevoerd. Met succes: leerlingen halen betere resultaten. 'Alles begint bij de leerkracht.'

Fortior. Dertien basisscholen, 320 medewerkers, zo'n 3.000 leerlingen. Zes jaar geleden stelde de organisatie zich de vraag: hoe ziet goed onderwijs er in 2015 uit, hoe kunnen we daar goed leiding aan geven en wat betekent het voor de medewerkers? Samen met BCO Onderwijsadvies en adviesbureau Leeuwendaal werd het concept O3 ontwikkeld: Optimaal Ontplooiings- en Ontwikkelingsonderwijs. 'We willen het maximale voor ieder kind', zegt Peter van Eijk, bestuursvoorzitter van Fortior. 'Dat kan alleen als eerst medewerkers het beste uit zichzelf halen. Van hoog tot laag, alle 320, ieder vanuit zijn eigen rol. Bestuur en directie op strategisch niveau, onze deeltijdteamleiders op tactisch niveau en de leerkrachten op operationeel niveau.'

Verbinden

O3 voorziet daarin, aldus Rob van den Broek van BCO Onderwijsadvies. 'Het concept legt sterke verbindingen tussen de verschillende niveaus. Uiteindelijk gaat het erom samen de gestelde doelen te bereiken.' Een doel is bijvoorbeeld dat geen enkele school van Fortior in 2016 zwak scoort op het gebied van taal, lezen en rekenen en minstens twee scholen de kwalificatie 'zeer goed' halen. Om te bezien hoe de scholen ervoor staan, zijn in 2013 zogenoemde schoolfoto's gemaakt, kwaliteitsscans. Peter: 'Van daaruit zijn analyses gemaakt en verbeterplannen opgesteld om de doelen te bereiken. De schoolteams hebben dit zelf gedaan, samen met BCO. Als bestuur hebben we vooral een verbindende, faciliterende en monitorende rol: wat heb jij van ons nodig voor jouw school?'

Kennis delen werkt

'Na de schoolfoto hebben we een verbeterplan met prioriteiten opgesteld', vertelt Johan Stevens, interim-directeur van Talentencampus Venlo, een van de Fortior-scholen. 'Technisch en begrijpend leesonderwijs en woordenschat stonden op één, spelling op twee. Daaraan werken we nu.' Dat gebeurt op een gestructureerde manier. 'Eerst bepalen we samen wat we bijvoorbeeld onder goed begrijpend leesonderwijs verstaan.

Daarna brengen we de kennis van collega's op niveau. Vervolgens kiezen we de begrijpend leesmethode die daarbij het beste aansluit. De methode is dus een hulpmiddel. Tot slot werken we aan de vaardigheden van de leerkrachten.' Voor het versterken van kennis en vaardigheden kijkt de school eerst naar interne expertise die al aanwezig is. Is die er niet, dan wordt externe deskundigheid ingevlogen. Die kan ook van een andere Fortior-school komen. 'De Groeneveld-school doet het bijvoorbeeld goed op het gebied van woordenschat. Met hun tips hebben we ons verbeterplan aangescherpt. Als het daar werkt, waarom dan bij ons niet?'

Capacity building

Rob: 'We gebruiken de methode en uitgangspunten van capacity building om optimaal ontplooiings- en ontwikkelingsonderwijs te realiseren. Dat gebeurt langs vier wegen: persoonlijk leiderschap, effectief lesgeven, het gebruik van data om te verbeteren en professioneel leren.' Onder begeleiding van BCO en Leeuwendaal zijn hierover sessies geweest op scholen. 'De gesprekken vinden op tactisch, operationeel en strategisch niveau plaats', aldus Rob. 'Van hoog tot laag dus, waarbij we zorgen dat de verschillende lagen goed verbonden zijn en elkaar versterken. Iedereen werkt aan hetzelfde doel: het maximale voor ieder kind.'

Vijf thema's

In een tweejarig verbetertraject pakt de School met de Bijbel de thema's effectieve leertijd, IGDI-model, klassenmanagement, zelfstandig werken en leren en een goed pedagogisch klimaat aan. Deze vijf thema's hebben veel invloed op de opbrengsten van een school. Marianne van groep 6 werkt aan een effectieve leertijd: 'Je bezint je op de vraag hoe de klas op jouw opdracht reageert. Hoe beter je dit inricht, des te soepeler verlopen de overgangen van de verschillende fases in een les. Het bevordert de werkrust.' Leerkracht Jaap van groep 7 over het IGDI-model: 'Door een duidelijke beginsituatie

en een einddoel van de les kunnen de kinderen de inhoud beter in de juiste context plaatsen. En makkelijker kiezen: blijf ik de instructie volgen of ga ik zelfstandig aan de slag.' Leerkracht Thijs doet in groep 8 ervaring op met klassenmanagement. 'Door duidelijk en consequent te zijn in mijn instructie en organisatie probeer ik tijdverlies te beperken. Door de steeds verder uiteenlopende niveaus neemt de uitdaging wel toe.'

Ontwikkelen van competenties

Vanuit de verbeterplannen en de aanpak van capacity building stelt iedere medewerker zijn eigen persoonlijk ontwikkelplan samen. 'Het ontwikkelen van competenties van onze medewerkers staat de komende jaren bovenaan ons prioriteitenlijstje', aldus Peter. Volgens hem betekent dat niet per se dat iedereen weer driftig de boeken induikt. 'Ontwikkeling kan op tal van manieren plaatsvinden. In intervisiegroepen, via collegiale consultatie, via bijeenkomsten als De Wereld van Fortior, door bijvoorbeeld voor korte of langere tijd van baan te ruilen met een collega op een andere school. Het gaat vooral ook om kennisdeling en samenwerking: leren van en met elkaar.'

Betere resultaten

Peter vindt dat Fortior met O3 de goede weg ingeslagen is. En al een eind op weg is. 'Het beklijft, de neuzen staan dezelfde kant op.' Ook in de resultaten van de kinderen is het al voorzichtiger zichtbaar, zegt hij. 'Het is nog te vroeg om echt van een trend te spreken, maar er is zeker sprake van een opgaande lijn. Dat stimuleert om op de ingezette manier door te gaan.' In 2016 moeten de doelstellingen bereikt zijn. Binnenkort start de cyclus om nieuw strategisch beleid te ontwikkelen. Peter: 'Een aantal jaren geleden gingen onze scholen vaak liever hun eigen weg. Nu geven ze aan dat ze eerst samen een strategisch plan willen ontwikkelen om aan de hand daarvan de richting van de eigen school te bepalen. Voor een bestuurder klinkt dat natuurlijk als muziek in de oren.'

Meer informatie bij:
robvandenbroek@bco-onderwijsadvies.nl

Samen rekenen in Kansrijke Combinatiegroepen

'Ik zag mijn enthousiasme groeien'

48 leerlingen telt basisschool 't Lange in het Brabantse Gastel. Dus geeft men er les in combinatiegroepen. De leerkrachten verbinden de leerdoelen waar mogelijk, zodat ze met één gezamenlijke activiteit en een gedifferentieerde vraagstelling de hele combinatiegroep kunnen instrueren. 'Het draait om voorbereiding en klassenmanagement.'

6 Dit schooljaar ging 't Lange van vier naar drie combinatiegroepen. Leerkrachten kregen er een jaargroep bij. In groep 6/7/8 ging de hoogste jaargroep bovendien met een nieuwe rekenmethode aan de slag. Voor Harrie Vermeulen (vorig jaar nog groep 7/8) een compleet nieuwe manier van werken. Zijn grote vraag: hoe gaat hij het aanpakken?

Samen uitzoeken

Collega Marjolein Geene (3/4/5) was al een jaar eerder met de nieuwe rekenmethode begonnen. 'De kinderen hebben het goed opgepikt', zegt ze. 'Ze waren sommen met rijtjes gewend waaraan ze in stilte moesten werken. In de nieuwe opzet moesten ze samenwerken, overleggen en samen uitzoeken hoe een som in elkaar steekt. Ik zag mijn enthousiasme groeien door ze met elkaar bezig te zien.' Voor leerkracht Els van den Berk (nu met Harrie 6/7/8) is de methode nieuw: 'Het is een heel andere manier van instructie geven, waarbij je de leerlingen minder laat luisteren en meer laat doen. Je laat ze meer los en daar moet je zelf ook in groeien.'

Leerdoelen verbinden

Volgens Anne van Bijnen, die als adviseur van BCO Onderwijsadvies de leerkrachten begeleidt met het rekenonderwijs, kun je met iedere rekenmethode vooruit in een combinatieklas. 'Als leerkracht moet je vooral boven de methode kunnen hangen. Je moet kijken waar de onderwijsbehoefte van je leerlingen ligt en dan de

vrijheid nemen die je nodig hebt.' Volgens haar is geen enkele rekenmethode specifiek voor combinatiegroepen gemaakt. 'Je maakt keuzes op basis van je eigen kennis en de kansen die jij in je groep ziet.' Er ligt een zwaar accent op de lesvoorbereiding, vindt Els. 'Je bent steeds bezig de leerdoelen te verbinden. Je ontwerpt activiteiten waar drie jaargroepen iets van kunnen leren.' Beide leerkrachten ervaren dat het soms moeilijk is alle leerdoelen en leerlijnen te verbinden. 'De rekenwiskundige ontwikkeling, de hoofdlijnen in het proces van rekenen en het analyseren van rekenprocessen geven een extra complexiteit', geeft Anne het verschil met talige vakken aan. 'Vaak moet je de verbinding tot twee jaargroepen beperken.'

Klassenmanagement

'Voorbereiden kost tijd, maar je wint ook tijd doordat je na schooltijd geen werk hebt na te kijken', zegt Marjolein. Het controleren gebeurt niet door het nakijken, maar in de reflectie en in het maken van nieuwe opdrachten. 'Je kunt tijdens een doe-opdracht afstand nemen en goed naar je leerlingen kijken. Je pikt problemen en kansen op die zichtbaar zijn en vervolgens spring je daar meteen op in. Dan kun je ze echt op individueel niveau of in tweetallen begeleiden.' Anne vult aan: 'Als je het klassenmanagement goed op orde hebt, heb je veel gelegenheid om een goed beeld te krijgen van de onderwijsbehoefte van je leerlingen.'

Begeleidingsmethodiek

Anne verzorgt op 't Lange zelf enkele lessen in rekenen. Om het voorbeeld te geven, maar ook om zelf te ervaren wat de impact is van het werken met Kansrijke Combinatiegroepen. 'Ik wil zelf ervaren waar je tegenaan loopt en wat je van een leerkracht mag verwachten.' Daarnaast vindt ze het leren-van-en-met-elkaar belangrijk voor de leerkrachten. Daarvoor zet ze Lesson Study als begeleidingsmethodiek in. 'We bereiden samen lessen voor en voeren samen de lessen uit. Ook bekijken we met het team video-opnames van de lessen en bespreken elk fragment in een veilige setting. De lesopzet zetten we in een IGDI-model zodat we alle fasen en onderdelen goed in beeld hebben.'

Opbrengstgericht werken

Harrie heeft tijdens de les van Anne vooral geobserveerd. Het is niet de manier van lesgeven die hij gewend is. Veel van zijn leerlingen moeten er eveneens aan wennen. 'Dit vraagt echt veel voorbereiding', concludeert hij. Tegelijkertijd geven de tools die Anne inzet en de samenwerkende leerlingen hem ook meer zelfvertrouwen. Anne: 'Een kleine school kan met Kansrijke Combinatiegroepen zijn opbrengsten verbeteren. Blijf je naast elkaar werken, dan geef je groep 6, 7 en 8 telkens even instructie. Je bent dan continu instructie aan het geven en ziet niet wat de kinderen aan het doen zijn. Vasthouden aan die werkwijze betekent lagere opbrengsten.'

Meer informatie over Kansrijke Combinatiegroepen bij: annevanbijnen@bco-onderwijsadvies.nl

Conferenties en seminars

U bent van harte welkom.

Seminar Taal

Datum: woensdag 18 maart 2015
[middag]
Locatie: BCO Onderwijsadvies

Groep 6/7/8 basisschool 't Lange Gastel

Digitale inhaalslag met VVE-monitor

‘Ondersteuning voor opbrengstgericht werken’

De peuterspeelzalen in Brunssum en Onderbanken zijn met de VVE-monitor aan de slag gegaan. De leidsters brengen ongeveer 400 peuters in kaart, om ze tot in de basisschool te kunnen volgen. ‘Het helpt ons enorm’, zegt manager Marjo Hoek.

Peuterrapport

Marjo en haar team zetten de VVE-monitor ook in ter ondersteuning van opbrengstgericht werken. ‘Als leidster is het belangrijk te weten wat je vertrekpunt is en waar je uit wilt komen. Daarom hebben we een training opbrengstgericht werken gevolgd en werken we met mentoren: elke leidster brengt een groep peuters in kaart en monitort die.’ Eduard vult aan: ‘Het systeem biedt een peuterrapport: een verslag over de vorderingen. Dat helpt je bij gesprekken en bij de overdracht. Het planningsoverzicht geeft structuur aan de activiteiten.’ ‘Het gaat om de samenhang’, geeft Marjo de reikwijdte van de VVE-monitor aan. ‘De gemeente is heel betrokken, stimuleert vroegsignalering en een vroegaanpak. We stellen samen de doelen vast. Alles wat we met VVE doen, komt uit onze gezamenlijke koker.’

Meer informatie bij:
eduardrodigas@o2-onderwijsadvies.nl

BCO Onderwijsadvies

Wylrehofweg 11
 Postbus 829
 5900 AV Venlo
 Tel. 077 351 92 84
 Fax 077 352 24 02
info@bco-onderwijsadvies.nl
www.bco-onderwijsadvies.nl

O2 Onderwijsadvies

Amerikalaan 70E
 6199 AE Maastricht-Airport
 Tel. 046 457 03 10
info@o2-onderwijsadvies.nl
www.o2-onderwijsadvies.nl

De Inspectie van het Onderwijs heeft de jongste kinderen in het voor- en vroegschoolse onderwijs scherp in het vizier. In rapporten wordt gemeenten – verantwoordelijk voor het VVE-beleid – en peuterspeelzalen dringend geadviseerd de ontwikkeling van peuters goed te monitoren en te evalueren. BCO Onderwijsadvies ontwikkelde daarvoor een digitale VVE-monitor die dicht bij de werkwijze van de pedagogisch medewerkers staat.

Digitale koppeling

De VVE-monitor genereert voor peuterspeelzalen een aantal werkdocumenten voor alledaags gebruik. Met deze nieuwe vorm van de monitor verdwijnt voor veel leidsters de verfoeide papierwinkel. ‘Daardoor is er geen sprake van een extra klus’, zegt Eduard Rodigas, onderwijsadviseur en ontwikkelaar van de monitor. ‘Door de digitale koppeling van gegevens levert de

monitor informatie voor kwartaalrapportages en jaaranalyses betreffende het VVE-aanbod die bruikbaar zijn voor zowel peuterspeelzaalorganisaties en basisscholen als voor gemeenten.’

Resultaten in beeld

De VVE-monitor is bedoeld om te meten hoeveel kinderen die in aanmerking komen, gebruikmaken van het VVE-aanbod. Daarnaast kunnen de leer- en ontwikkelopbrengsten worden beoordeeld, evenals de kwaliteit van het VVE-aanbod op de zalen en de scholen. ‘In juni hadden onze leidsters een introductiebijeenkomst en bij aanvang van het schooljaar zijn ze met de formulieren begonnen’, licht Marjo de implementatiefase toe. ‘Het is wennen aan de digitale manier van werken, maar straks hebben we een systeem dat laat zien wat we doen en welke resultaten we boeken. Dat gaat ons enorm ondersteunen bij de planning en de organisatie.’